

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Починне число до 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ліндовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Режлямації неопечатані відні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Чи буде спокій на Сході?

(+) Турецкий султан подав ся під напором європейських держав і, як звичають з Царгорода, підписав вимагане амбасадорами письмєне призовленє на їх предложе нє в справі розмеженя. Мирне успосібленє султана потверджує також вість наспівша з Вольо, що вже розпочав ся виступ війська з Тесалії і що султанське іраде розпоряджає, віддати тесалійські залізничі протягом осьми днів. Вправді доносять до одної англійської часописи з Царгорода, що султан додав деякі застереження до того іраде, котрим санкціонував управильненє турецько-грецьких меж після проекту європейських держав, однак се не змінє факту, що султан Абдуль-Гамід залишив опирати ся домаганням держав і усунув голувну перешкоду для дальших переговорів, так що можна небавом сподівати ся заключеня дефінітивного мира.

Основи мира тим способом утворені, а хоч нема ще докладних вістий що до всіх подробиць мирного договору, то всеж таки з дотеперішних вістий можна собі уявити его образ хочби в приближеню. Окрім грошевого відшкодованя, зискає Туреччина стратегічне спростованє границі таке, що всі просмики, ведучі до Тесалії і всі верхи гір, домінуючі над долиною Пенею, остануть єї власністю; мабуть займе спростованє також кілька місцевостей, вже в самій Тесалії положених, але на всякий случай територіяльні страти Греції будуть вельми незначні. Тимчасом нова границя зовсім забезпечує Туреччину із сторони Тесалії. З того часу ніяка шайка не може вдерти ся до Македонії, а наколиб Греція коли не будь бажала повторити теперішню пробу і виповіла війну Туреччині, тоді турецькі війська можуть дуже легко обсадити цілу Тесалію. Єсть се для Туреччини неперечно велика користь, а то тим важніша, позаяк пангелєнська агітація була звернена іменнє до Македонії і там находила найурожайніше поле для свого посіву.

До сего рішучого звороту довів очи-

видно напір в останніх днях з боку європейських держав. Що терпеливість держав була вже вичерпала ся і они рішили ся покінчити з короводами Туреччини, засвідчає «Новое Время», котре є в близьких зносинах з російським міністерством заграничних справ: «Порта не повинна забувати, писав недавно сей дневник, що всяка терпеливість має свої границі. Наколи в Йілдіц-Кіоску щє не набули переконаня, що треба конечно піддати ся домаганням держав, то держави будуть мусіти кріпши ми доказами довести Туреччину до того переконаня. Короводи треба вже раз залишити чим скорше, инакше буде мир з Грецією заключений з підмогою європейських ескадр. Тоді Туреччина втратить симпатії європейських держав, котрі ужили би найповажнішого примусу, щоби Туреччину довести до такого стану, щоб не була безнастанною грозою для Європи. Daily Telegraph навіть дізнав ся, що амбасадори в Царгороді дістали вже указки що до тих примусових способів.

Турецкий султан певно не з легким серцем рішив ся на такий зворот. Єго положенє зовсім незавидне. З одного боку мав він діло з європейськими державами, що не хотіли покинути раз занятого становища і допустити до надмірного пригнобленя Греції, а з другого боку напирала на него двірська камаріля, щоби вихіснував успіхи турецького оружя. Заступники держав піддержували свої домагання грізбою про європейські ескадри, а воєнна партія двірська грозила роздмуханєм фанатизму музулманських мас. В такім положеню був дуже трудний вибір для султана і не можна дивувати ся, що в такім положеню хапав ся всяких короводів, щоби рішенє справи проволікати. Не тільки престіл але й житє султана находить ся в безнастанній тревозі.

Було се в неділю, — пише «Times» — турецькі міністри радили над новим окружником до європейських держав, коли від султана наспів приказ, прийняти ухвалену амбасадорами граничну лінію. Дотичне

письмо предложено султанови ще того самого дня, але безуспішно. В понеділок в ранці найшов султан відкрите безіменне письмо на своїм бюрі, в котрім дуже завзято виступав безіменний автор против поновного відданя невірним Тесалії з гробами вірних музулман. Коли амбасадори приготовляли справозданє до держав і висказували там погляд, що лише грізним примусом можна довести до уступки, з'явив ся протягом дня Юсуф-Бей і безуспішно просив амбасадорів з порученя султана, щоби потерпіли ще кілька днів, а тоді рішенє справи піде гладко. Аж в середу вечером приніс Тевфік-паша до австрійської амбасаді іраде султана із згодою на ухвалену амбасадорами граничну лінію!

Султан піддав ся напорови держав, переконавши ся, що не можна сподівати ся їх роз'єднаня і що європейські держави постановили тепер солідарно і енергично поступати в східній справі. Цікава тепер річ, яке се вражєнє зробить в Царгороді. Годі припускати, щоби воєнна партія турецька так легко прийняла своє поражєнє і залишила свої інтриги. Успіхи турецького оружя розбудили самосвідомість музулман а писанина шовіністичних дневників турецьких так розворушила маси, що їм здаєть ся, що наспіла пора для музулманського свята, наново піднести голову. В побіднім похмілью думають в Царгороді, що Туреччина доволі має сили опирати ся Європі і не легко погодить ся з тим, щоби свою здобичу віддати джаврам. Огірченє против султана Абдуль-Гаміда, котрий вже і підчас останного свята байраму не сьмів показати ся на улиці, ще зросло. Концентрація війск в Царгороді останніми часами засвідчає, що султан свідомий сеї грізної ситуації, а європейські держави мусять приготувити ся на вибух музулманського фанатизму. Мирні переговори можуть скоро покінчити ся, позаяк не уложені ще дальші точки договору не будуть причиною особливих трудностей і мир поміж Туреччиною а Грецією може бути небавом заключений. Але чи сей мирний договір запоручить спокій на Балканьскім півостро-

Галичині.

(Російский голос).

По матері любій Вкраїні,
Галичино-тітко рідна,
Мене ти піддержала нині,
В лихую годину, одна!
Ніякої ради не знаю
Я, в тяжкі та прокляті дні,
Під гнітом, для бідного краю, —
І соромно стало мені;
Бо жить чоловіком нікчемним
Без долі та волі я мав, —
Моїм пориванням даремним
Шляхів би до смерті шукав...
Які-ж ті були поривання:
Слободи бажав землякам,
Ніс в серці святі уповання, —
Рібкий та осьміяний сам...
А в нашій глибокій пригоді
Апостол — і той би не міг
Дух инший збудити в народі,—

Гнів проти нависених веріг!
Його придавила зневага, —
І скрізь задурманений люд,
Без тіни просвіти, чи блага
Несе лиш свій каторжний труд...
Дитиною ще одірвали
Мене від рідного села,
Мужичьких нудьги та печали,
Неправди, обиди і зла;
А в городі довгий роки
Заляканим жив я рабом,
Де вічно лютують пороки,
Все-ж чесне оковане сном...
І мову народну в кайдани
Забрали вже стільки годів...
Душі наболівший рани,
Чого-сь, я ворущить не сьмів, —
Та тільки молив ся я Богу
Із тиха, щоб визволив він
Як-небудь Вкраїну убогу
Від ворогів з різних сторін!...
Аж сестру нещасної неньки
Зазнати я ближче усьпів: —
Хати єї, наче рідненькі

І мов наш український сьпів;
Всюди величавні храми,
Городи, гаї та садки;
Однакові стріхи і брами;
У плахтах баби і дівки!
Та иньшая воля і сила,
Галичино, в тебе, ніж в нас:
Врагів побіджати ти вміла
В недобрий, пригідливий час...
До себе-ж прийми мене, тітко,
На нову, живу боротьбу:
У тебе підняти ся швидко
Тепер доведеть ся рабу!
Хоч мисль в голові вже дрімала,
Хоч гасла у серці любов:
Мене твоя річ зрятувала, —
І став чоловіком я знов!

Сергій Бердаєв.

Київ, 25 червня, року 1897.

ві, чи заporučить спокій на Сході і загальний спокій європейській?

Остає ще неполаджена справа на Креті, котра щораз замотує ся. Панує там найбільший заколот, котрий свідчить о великій незручності європейської дипломатії, а бодай о недостатчі енергії з її боку. Положене є ще і з тої причини вельми трудне, позаяк кретенські повстанці не заявили найменшої охоти, признати і прийняти європейську інтервенцію. По закінченю справи турецько-грецької будуть могли держави звернути всю бачність на Крету. Місія Джевад-паші на Креті насуває нові думки, зброєне Сербії і щедрий дар воєнний царя — все те будить всякі сумніви нічого дивного, що міністер справ заграничних і в часі відпустки держить керму заграничних справ у своїх руках.

Борба з жидами перед судом.

Дня 26. липня розпочала ся перед судом окружним в Бережанах розправа против 48 залізничних робітників, двох господарів і одного жида, обжалованих о участь в заворушеннях, виміренних против жидів, які лучили ся дня 5-го цвітня в Ходорові.

Предсідателем трибуналу є радник Сінгалевич, вотантами: радники Кашевський і Яворський і ад'юнкт судовий Черний. Обжаловує заступник прокуратора Роецький.

Всі 48 є обжаловані о се, що в намірі заспокоєня своєї ненависти і пімщення мнимої зневаги, самовільно, уоружені в киї, разом з іншими дня 5. цвітня 1897 напали на мешканя і дома жидів в Ходорові, причім допускали ся насильства на їх домівниках, нищили в злостний спосіб їх майно, вибивали вікна, виломлювали двері, товкли начинє, роздирали убрание і постіль, ломили знарядя і нищили віктуали, чим допустили ся злочину публичного насильства з §§. 83 і 85 букв. а з. к.

Два господарі з Ходорова, Данило Кудлик і Михайло Гохекер, обжаловані о се, що помагали в згаданім повисше злочині в сей спосіб, що вказували дома жидів і заохочували до насильства, чим допустили ся співвини в злочині публичного насильства з §§. 5, 83 і 85 букв. а з. кона карного.

Вкінці Самуїл Арбайт, жид, літ 18, родом з Ходорова, обжалований є о се, що в день заворушень в Ходорові ударив Станислава Виняського кием по голові так міцно, що той відніс ушкодження здоровля з 9-денною нездатністю до праці, чим допустив ся Арбайт проступку з §. 411 з. к.

То головні точки обжалованя, а крім сего тяжать на декотрих обжалованих закиди по причині подій, які лучили ся того дня в сусідних Долинянах, Рівни, Волчатицях і в самім Ходорові. І так декотрим закидає прокуратория злочин публичного насильства, якого допустили ся в сей спосіб, що домагали ся від жидів пива, горівки, папіросів, а замість заплати ще їм грозили або потурбували, іншим закидує ся крадіж при згаданих заворушеннях, інших знов обжаловує ся за се, що били або кидали каміннями на жидів.

Ціла подія, після акту обжалованя, мала відбутися в сей спосіб. В біжучім році буде ся колия залізної з Ходорова до Підвисокого і до будови стягнуло ся з західних сторін краю велике число робітників. Дня 4. цвітня 1897 в неділю проходили жиди по Ходорові, а один з них в жарті перевернув жидівці-перекупці кіш з помаранчами в болото. За се жид, Борух Штрахлер, ударив того робітника палицею. Повстав крик, збіговиско і колотнеча між жидами а робітниками. Однакж з'явилась жандармерия і привернула порядок на сей день. Дперва другого дня вибухла буря. Коли робітники були за містечком при роботі, то кількох з них забавляло ся по шинках до 9-ої години рано. На ринку перевернули они знов якийсь жидівці лавку з хлібом і наговорили їй дурниць. Знов счинила ся авантюра. Збігли ся жиди, уоружені в різні знарядя, і побили робітників досить небезпечно. О тім нападі жидів дав хтось

знати робітникам при залізниці. Ватагою до 200 осіб з'явили ся они в місті. Тут кинули ся на дома і мешканя жидів, знищили все, що лише попало під руки і побили кільканайцятьох жидів і жидівок так тяжко, що один з них, Мошко Штайн, за кілька днів помер. Дперва около 12 години в полудне удало ся жандармерії перешкодити дальшим розбоям і напасники опустили місто. Але по полудни сего дня надтягнуло їх ще більше, бо понад 500, і стріли ся зараз при вступі до міста з жандармерією. На зазив, щоби розійшли ся і заховували ся спокійно, відповіли робітники, що нічого злого не будуть робити жидам, лише най жандармерия випустить трох арештованих.

Коли війшли до міста, заховували ся зразу взгядно спокійно, але скоро побачили, що жид Самуїл Арбайтер скалічив робітникови Станислави Виняському голову, — кинули ся ще з більшою запеклостію на дома та мешканя і нищили дальше, що тільки можна було; причім декотрі мали допустити ся крадіжки.

Дперва коли зареквіровано войско зі Львова і Рогатина, напасники опустили Ходоров і розсипали ся по околиці. Але й на тім не конець. Менші ватаги рабували дальше жидів в Долинянах, в Волчатицях і в Рівни, говорячи навіть, що «мають на се дозвіл від власти».

В наслідок сих розрухів аж 177 жидів в Ходорові і в околиці понесло шкоду на маєтку на загальну суму 2.474 зр. 24 кр. Отже перед судом стає тепер в тій справі 51 обжалованих, 177 пошкодованих і 93 свідків, разом 321 осіб. Акт обжалованя додає, що обжаловані робітники становлять лиш незначну часть винуватників. Було їх при першім нападі 200, при другім 500, але скоро по нападах всі робітники розсипали ся на всі сторони і не є знані ані з назвищ, ані з місця побуту, не можна їх було потягнути до судової одвічальности.

Боронять обжалованих з уряду адвокат др. Андрій Чайковский і кандидат адвокатський др. Мечислав Россевський, позаяк ніхто ані з місцевих адвокатів ані з львівських не підняв ся оборони добровільно.

Вісти політичні.

В нинішній порі борби о яzikові розпорядження, де тільки найвіжнородніших поглядів висказує ся за і против, заслугує на особливу увагу голос з німецької сторони, а іменню католицької «Augsburger Postzeitung», що звучить в головніших точках ось як: Язик німецький зовсім не з'їстав усунений, він тратить лиш несправедливий привілей, що все має відбувати ся по німецьки; має також уживати ся чеський язык, если интересована сторона пр. є Чехом. Чи то справді так страшно, як се представляють? Чи може Чехи не мають того самого права що Німці? — Вже в році 1866 втратила Австрия своє німецьке покликание, а если Німці ще тепер підносять якісь претенсії до старшования в державі, то цілком несправедливо. Язикові розпорядження завели лиш те, що вже давно повинно було бути. Впрочім німецькість остає зовсім ненарушена в війську, жандармерії, у всіх адміністраціях кас, на почті і т. д. Чому то австрійські ліберали не бачать, що діє ся на Угорщині, де німецькість гнобить ся і мадяризує ся в найпоганіший спосіб. Бо там панують ті самі жидівські ліберали, против котрих піднесли ся всі народи Австрії.

В подібнім напрямі висказують ся штутгартський «Deutsches Volksblatt», «Elsässer» і інші католицькі часописи.

В провідництві Німців моравських заносить ся очевидно на зміну. Недавно приніс бернський «Tagesbote» ляковичну вістку, що пос. др. А. Промбер зрік ся достоїнства провідника бернського німецького союзу. Чи зреченє Промбера означає зміну в способі веденя інтересів німецьких на Моравах, годі на певно сказати, а лиш з того догадувати ся треба, що деякі німецько-ліберальні органи моравські починають розпрошувати ся вже з др. Промбером. Так отже пише моравський «Tagblatt»: Др. Промбер видно політично умучив ся, хоч не значить се, щоби его знатна, часто випробована сила мала зломити ся; він радше умучений напастями, що мимо его видатної діяльности в останніх ча-

сах против него звернули ся. Якоїваги була діяльність дра Промбера, покаже ся тоді дперва, коли приглянемо ся єї без упередження. Тоді покаже ся, як неспожитою була у него сила праці, і як ревню він сю працю віддавав на услуги німецькості, на услуги краю, на користь поодиноких товаришів свого сторонництва, а також цілих громад і корпорацій. Жаль би було, наколи би німецькість в краю такої сили схотіла зречи ся. У нас сили не переливають ся, щоби ми з легким серцем такої сили позбувати ся могли. Дозрілий суд про чоловіка і его діяльність вискажемо, наколи его уступленє з провідництва партії стане ся фактом завершеним. На кожний спосіб діє ся тут щось закулісового.

Sonn- u. Montags-Ztg одержує відомість з Праги, що після інформації віденьського кореспондента «Narodn. List.» скликанє чеського сойму на вересень зістало в основі ухвалене. Сойм має при помочи устави краєвої управильнити питанє язикове а разом з ним також про курії народні. Заряди партії німецької і чеської займають ся вже тою евентуальністю. Перед зібранєм сойму має прийти до виміни гадок між інтересованими сторонами.

Про ситуацію в Буда-Пешті доносить «Czas». Найблизші повірники барона Банффіого не знали нічо о наглій его подорожі до Ішль. В кругах політичних говорять, що Банффі зложив цісареві справу о незвичайно заостреній ситуації парламентарній і узискав затвердження средств, ухвалених правительством против обструкції. Кажуть, що вже в найблизших днях виступить правительство з новелею, котра впровадить обмеженє дискусії (кльотура). Дотичний проєкт після візрця англійського виробив радник міністерияльний Дардай; складає ся сей проєкт з двох параграфів. В виду сего, що проєкт є короткий, правительство гадає, що зможе его внедуже довгим часі в палаті перевести; натомість опозиция готує ся до найострійшої борби і думає, що літа минуть, а правительство не одержить дотичної ухвали парламенту. Опозиция задумує на провінції організувати народні віча, котрі би як найенергічніше заявили ся против обмеження свободи слова. Декотрі єуть тої гадки, що Банффі має вже в руках цісарське письмо, що уповажляє его до евентуального розвязаня парламенту.

В Німеччині понад всі інші випадки теперішньої хвилі виступає відкиненє палатою послів сойму пруского новелі правительственной про союзи і стоваришення. Судьба новелі висіла на волоску. За нею голосувало 205 послів, против неї 209. Ціле сторонництво народно-ліберальне, виявивши двох членів его, заявило ся против новелі. Пруска палата послів числить нині 431 членів, не ставало отже до голосованя лиш 17. Коло польске, центрум і фракції вольнодумні явили ся в комплеті. По оповіщеню результату голосованя відчитав др. Мікель рескрипт цісарський, поручаючий замкненє сесії сойму пруского.

Проект на поділ Туреччини. Лондонський «Quarterly Review» приносить в останнім вивуску займаючу статю про східні справи. Автор статі, розбираючи питанє східне, не бачить хісна з такого порішення, щоби творити автономічні держави, бо ті не оказали ся досить спосібними до належитого господарованя, як сего доказують Болгария і Греция, але думає, що одинокою дорогою до сего порішення є поділ Туреччини, який запроєктовав, по думці автора, ще перед двадцятью роками гр. Андрани.

Автор статі вказує на Боснію і Герцоговину, котрі вповні оправдують таку політику, завдяки розумним заходам Австрії. Нема краю на світі, каже він, де би проявила ся так рішуча поправа відносин, як там від часу австрійської окупации. Турки в Альбанії і Македонії завистно поглядають на візрцевий лад в тих краях. Ще перед кількома роками висказав був князь д'Омаль справедливу засаду, що трудність поділу Туреччини лежить лиш в постанові що до уділів. Росия іменню бажала доси загорнути для себе цілий Балкан, тепер вже стоїть річ инакше. Між Австрією і Росією мало прийти до умови, котра мала заключити ся підчас гостини цісаря Франца Йосифа в Петербурзі. Австрия має мати тепер свободну руку по Солунь і старає ся всіма силами, щоби позискати собі рішучий вплив в

Альбанії, при чім великі услуги віддає єї римско-католицьке духовенство. Автор згаданої статі виступає рішучо супротив поглядів песимістів, що сумнівають ся о будучности Австрії, і предсказує габсбурзькій Монархії довершене великої культурної місії в Альбанії і Македонії.

Англія, по думці автора, повинна піти за приміром Австрії і, незважаючи на традиційні упередження, повинна прийти до порозуміння з Росією. Єгипет і Сирія мусять припасти для Англії, а Анатолія з Арменією має заховати ся для Росії. Порозуміння з Росією потрібне для Англії ще і з огляду на очевидне стремлення Німеччини, щоби злучити ся з Францією против Англії. Французько-російські відносини не стоять сему на заваді. Цар мав заперечити перед виокремленим достойником в Німеччині в часі повороту з Парижа правдивість виключного опертя на Франції і легковажно виразив ся о дипломатії російським, котрий є великим захитником такого союзу. Також Ганото досвідчив на собі незгідного з виключною приязню російсько-французькою становища Росії, коли торічної осени безуспішно два рази обертав ся до Петербурга, щоби дізнати ся який є російський погляд на англійський проєкт в питанні вірменським.

Статя кінчить ся спонукою до особистого посередництва королеви Вікторії, котра дала докази, що вміє чинно виступати в справах рішучої небезпечности, як се пр. стало ся в часі американської війни домашньої, коли то мало що не прийшло до англійсько-американської війни, а лиш особиста інтервенція королеви перешкодила сему.

Новое Время звертає увагу російської суспільности на неспокій і невдоволення в Афганістані, викликані англійським золотом проти емира за те, що наміряє скріпити правильні афганістанські війська. Невдоволення викликають Англії під позором, що скріпленням армії збільшать ся і податкові тягарі підданих. Властиво-ж розходить ся Англія о усунення теперішнього емира Абдульгамана, а поставлене на його місце бувшого намісника афганістанського Туркестану, а проживаючого тепер на пенсії в Самарканді, Ізаак-Хана, що більше улягає впливам Англії, чим теперішній володільць Афганістану. Після погляду російського дневника, населення Афганістану не зискало би зовсім під Ізаак-Ханом, а навряд мусілоб багато терпіти, тим більше, що Ізаак-Хан ще намісником прославив ся своєю жорстокістю і жаждою майна. Тоді то казав він одного з своїх противників, Абдуль-Кадира, зварити в олію, оголивши єму вперед бороду і обвізши на ослі по місті.

Новинки.

— Президент міністрів гр. Бадені прибуде разом з маршалком краєвим, гр. Стан. Баденім, в суботу рано з Буска до Львова, звідки того самого дня по полудни, курером удасть ся до Відня.

— *Хиба ad infinitum?* З Скалатщини доносять нам: Дня 6. липня, в свята Різдва св. Івана Крестителя, зайхав рано до Тарноруди ц. к. ад'юнкту суду скалатського Кульчицький на слідство (в справі виборів Шмігера) і «слідив» цілий ранок аж до 4. год. по полудни, взиваючи людей не лише місцевих але й з сусідних сіл. Доходжене повиборче, то вправді справа карна, але чейже не так нагла, щоби о один день не можна єї пересунути. Факт нарушення нашого свята вразив нас (а навіть і латинників) тим прикрийше, що п. Кульчицький з роду Русин.

— **Жолудковий тиф** лютить ся даліше у Львові. Львівський магістрат видав в наслідок того поучення: 1) Не вільно пити води з домашніх копаних кириць, лише з водопроводів; 2) воду треба держати в чистих судинах; 3) молоко уживати переварене; 4) треба уникати переповнення жолудка, сирих овочів і огірків, зле уварених або упечених страв, води з льоду, студених напиків і наглого остиудження тіла.

— **Доповняючий курс наук торговельних** отворила з днем 18. липня «Народна Торговля» у Львові. На курс той уцає тепер 11 помічників і прак-

тикантів, призначених дирекцією з 11 філій. Уділяє ся в ній крім наук фахових також язика руского і німецького, каліграфії і релігії. До плану наукового належить також звіджуване фабрик. Науки уділяють безкористовно: о. Евг. Гузар, др. К. Левицький, А. Ничай, А. Волошинович, Іл. Гарасимович і В. Угрин. На другий рік прийдуть свіжі ученики, по одному з кожної філії, а з часом весь персонал «Народної Торговлі» буде користати з тих курсів.

— **Дивогляд.** Мар. Уриновська з Білгорая в російській Польщі повила мертвого дивогляда роду мужеского з двома головами. В кожній голові находили ся добре розвинені уста, язика, очі і підборідки, але мали спільну чашку і спільну кість чолову.

— **Коби так у нас.** Новий шах перекій видав дуже острі розпорядження против жидів. Перед тим скликав всіх рабів і заявив їм, що жиди або мусять прийняти віру магомеданську або винести ся з краю. Рабів крутили як могли, а врешті шах видав так розпорядженя: 1. Кождий жид мусить голову цілком оголити. 2. Жидам вільно ходити лише пішо, їздити зборонює ся їм найострійше. 3. Жидам не вільно носити європейської одежі. 4. Жидівська одіж мусить мати знак, впадаючий в очі, щоби сейчас можна відрізнити жидів від чоловіка. 5. Жидівкам не вільно носити заслони на лиці. 6. Жидівкам не вільно на улиці показувати ся в строю перекських жінок. 7. Жидови не вільно ставити виспого дому, ніж доми єго магомеданських сусідів. 8. Жидам в часі дощу не вільно виходити на улицю. 9. На торгах не вільно жидам дотикати ся продуктів поживи. Бели жид якийсь умре, то маєток єго в першій лінії припадає тим єго своякам, котрі перейдуть на іслам. 11. Жид, що прийняв іслам а відтак вернув до жидівської релігії, буде караний 10-літньою в'язницею. Ті розпорядження шаха перестерігають ся строго, а є ще заострені приписом, що кожний жид мусить носити на грудех табличку з написом «Mossah-ih» то значить: єсьм жидом.

— **3 житейского моря.** Богатий горожанин міста Харкова, бувший моряк, мав одну, 18-літню доньку Євгенію в Одесі, де она познакомилась з молодим, інтелігентним чоловіком П. Із знакомства прийшло до любови і Євгенія написала лист до вітця, просячи о дозвіл на подружжя. Але отець упімнув доньку строго і приказав сейчас вернути домі. Євгенія підчинилась волі вітця, повернула домі, та лиш на се, щоби при найближшій нагоді заподіяти собі смерть. По случай хотів, що сей план її не удав ся, — отець дізнав ся о всім завчасу і успокоїв доньку тим, що став інформувати єя о молодім чоловіці, через котрого грозило таке нещастя. Получивши від одеских знайомих як найліпші свідощтва о особі п. П., завізав єго нарешті у Харків. Молодий чоловік очарував старика. Відповідав отверто на всі питання, во при питанні, — хто єго отець? — п. П. якось збентежив ся і сказав, що вітця свого не пам'ятає, але із слів покійної матери знає, що отець єго був колись то моряком і що погіб здаєсь на морю. Всім тим був старик повніи вдоволенний і згодив ся на подружжя доньки з п. П. Молодим людям не бракувало ніч до щастя. Нараз за кілька днів зажадав старик від свого будучого зятя особистих документів. Не було иньшої ради, тільки сповнити і се бажане і оба они удали ся в цілі провірення принесених паперів до габінету. За хвилину переражаючий крик і стони рознеслись з відтам, а коли Євгенія з тіткою кинули ся до габінету, узріли на середині ридяючого молодця. Виявила ся потрясаюча тайна... З метрики п. П. старик переконав ся, що єго будучий зять був сином одної Німкни, бувшої перед літами гувернантки в домі єго родичів, з котрою він тоді мав зносини, наслідком чого появил ся на світ П. Назвище своє прийняв послідний від свого хрестного вітця. Розумієсь, що гувернантку зараз таки з дитиною відправили і від сего часу слух по них загинув. Показало ся отже, що панна Євгенія і єї жених були братом і сестрою.

— **Сумну ролю** підчас послідної грецько-турецької війни відіграло православне духовенство. В цілій Тесалії першим міжутікаючими було духовенство висших і нисших степенів, лишаючи своїх парохіян без всякої опіки. Тим то грецький міністер віроісповідань був змушений кількох висших духовників строго для приміру иньших укарати. Остаточо, що православне духовенство утікало, можна ще пояснити великою обавою перед турецькою жорстокістю. Але що в грецькій армії не було жадних духовних, що не відправляло служби божої і т. п., то вже є великою виною міністерства Деліянєса.

Нарід грецький дуже побожний. Святкує

всі неділі і свята і в дні ті під жадним услівем ані не працює ані не полагоджує інтересів. Тим більше отже в військ повинна бути з'організована служба божя, а сего зовсім нема. Жовніри з власної волі ходять в неділю до церкви. Католицька Церква установила для грецького війська своїх капеланів і в часі війни православні грецькі жовніри з завистію споглядали на своїх католицьких товаришів, як ті слухали служби божої. Але не досить на тім. Православне духовенство зовсім не опіковало ся ранними і хворими жовнірами. В жаднім атенським шпиталі не видно було православного священика. Обурювало се навіть королівську родину.

— **Виправа Андре'го.** Від хвили відлету балону Андре'го нема доси певної вісти про судьбу єго сьмілої виправи. Вправді зловлено доси два голуби поштові, першого з написом: «Nordpol 142 W. 47, 62», другого в день потім з написом: «Nordpol passirt 15», але що до першого, то вже річ вияснена, що є се один з голубів, які випустило одно товариство для годівлі сих птиць на північній заході від Гельголанду. Голуби ті мали алюмінієві перстені з числом і датою року, або з буквами, заступаючими цифру року. «V» означає сегорічних, «W» тогорічних голубів. То було би пояснене що до першого голуба. Але що значить другий післанець з написом: «Бігун північний перебутий»? Переважає опінія, що припускає містіфікацію. Служба голубів в підбігунових стріфах є взагалі дуже утруднена. Минувшого року з голубів, висланих з Шпілль, ні один не прибув на місце призначення. Не появил ся також голуб, що єго вислав товариш Андре'го, Стріндберг, в хвили відлету, з послідним прощанем з судженою. Не позістає отже ніч иньшого, як чекати з резигнацією і з людським співчуттям для зухвалих подорожників, котрих підприємця досвідчені аеронавти — як др. Берзон в Берліні — уважають за добровільне самоубийство.

— **Філії і читальні Просьвіти.** З кінцем першого півроку, (12 липня) сего року мало товариство «Просьвіта» 13 філій і 459 читальні. Іменно було в поодиноких повітах: 1) Бережани: 5 читальні. 2) Бібрка: філія і 19 читальні. 3) Богородчани: 5 читальні. 4) Борщів: 23 читальні. 5) Броди: філія і 3 читальні. 6) Бучач: 12 читальні. 7) Городенка: 6 читальні. 8) Городок: 8 читальні. 9) Гусятин: 6 читальні. 10) Добромиль: 3 читальні. 11) Долина: 12 читальні. 12) Дрогобич: 9 читальні. 13) Жидачів: 7 читальні. 14) Жовква: 10 читальні. 15) Заліщики: 12 читальні. 16) Збараж: 2 читальні. 17) Золочів: філія і 11 читальні. 18) Калущ: 9 читальні. 19) Камінька-Струм: філія і 13 читальні. 20) Коломия: філія і 11 читальні. 21) Косів: 4 читальні. 22) Львів: 19 читальні. 23) Ліско: 2 читальні. 24) Мостиска: 9 читальні. 25) Надвірна: 9 читальні. 26) Перемишль: філія і 34 читальні. 27) Перемишляни: 8 читальні. 28) Підгайці: філія і 7 читальні. 29) Рава руска: 9 читальні. 30) Рогатин: філія і 24 читальні. 31) Рудки: 3 читальні. 32) Самбір: філія і 6 читальні. 33) Скалат: 10 читальні. 34) Снятин: ані одної читальні! 35) Сокаль: 10 читальні. 36) Станиславів: філія і 14 читальні. 37) Старе місто: 6 читальні. 38) Стрий: філія і 22 читальні. 39) Сянік: 2 читальні. 40) Тереховля: 7 читальні. 41) Тернопіль: філія і 17 читальні. 42) Товмач: філія і 13 читальні. 43) Турка: 6 читальні. 44) Чешанів: 2 читальні. 45) Чортків: 9 читальні. 46) Яворів: 9 читальні. 47) Ярослав: 7 читальні. В західній Галичині були 4 читальні.

Отже найбільше читальні «Просьвіти» є в повітах: Перемишль 34, Рогатин 24, Борщів 23, Стрий 22, Львів 19, Бібрка 19, Тернопіль 17. Найменше читальні «Просьвіти» мають повіти: Снятин ані одної, Чешанів 2, Збараж 2, Сянік 2, Ліско 2, Броди 3, Добромиль 3, Рудки 3.

— **Дрібні вісти.** Руско-народний театр переїжджає, по довгій побуті в Стрию, до Надвірні. По дорозі дасть два представлення в Долині. — Минувшої п'ятниці вечером навістила околиці Львова велика злива, що наробила багато шкоди. У Львові вода позамулювала улиці, позаливала пивниці і склепки а крім сего деякі поїзди приїзнили ся до Львова о кілька годин. — У Львові помер онгоді Станислав Квятковський, староста і радник львівської поліції, що мав бути наслідником директора поліції Кшачковського. — В Кракові перестав виходити дневник «Dziennik krakowski». — Дня 12. серпня відбуде ся в Ілїнцях (стация Заболотів) вінчанє панни Меланії Дрогомирецької, дочки тамошного пароха, з п. Вільгельмом Павлером. — Дня 3. серпня відбуде ся вінчанє укінченого богослова, Андрея Бендіна, з панною Кміцкевичівною, донькою священика в Дубровиці (почта Сінява, стация зел. Ярослав).

Гігієнічна охорона для пань

є найвигіднішою і найлучшою.

Перевисшає всі дотеперішні спеціальности гумові.

Картон 2 злр.

Головний склад комісовий в апіці

під

«СРІБНИМ ОРЛОМ»

Зигмунта Рукера

у Львові.

161 19—9

Набути можна
в головнім складі

Винкентія Кучабинського

Львів,
улиця Коперника.

На пам'ятку 300-літнього ювілея св. Церкви рускої

вийшов

МОЛИТВЕНИКЪ

для христіанъ католикѣвъ обряда руского

під заголовком:

„СВЯТА СВАТЫМЪ“

1896.

Львівъ, Накладомъ В. Кучабинського.

Найновіший сей Молитвеник беручим єго в руку представляє ся користо вже своїм внішнім видом. Формат книжки зграбний і удатний; друк чистий і гарний; папір добрий; коректа старанна; численні образки і відтиски украшають текст; надписи над сторонами улегчають перегляд книги.

Молитвеник сей, переглянений і поправлений власною рукою *Єго Еміненції Пресвященного Кардинала Митрополита*, содержитъ в собі в найпрактичніший спосіб зібрані моленя для ужитку так Церковного як і домашнього, а іменно:

1. Службу Божу або Літургію С. Іоанна Златоустаго з молитвами ієрейскими.
2. Цілу Утреню і Вечерню в незмінних їх частих.
3. Додатки зміни до сих Богослужень, як Тропари, Кондаки, Богородичні і Антіфони на всі праздники урочисті в році.
4. Обширно зложене приготуєне до Св. Сповіді і Св. Причастія разом з Псалмами покаянними.
5. Молитви обичні з частию Катехизмовою.
6. Молитви ранні і вечірні від СС. отців зложені, з церковно-славянського на руске толковані.
7. Три акафисти: Ісусу Сладчайшому, Пресв. Діви Марії і С. Николаю.
8. Параклис або Молебен до Пресв. Діви Марії.
9. Пятьдесят ріжних Молитов на всяку потребу в бесіді рускій.
10. Парастас за померших.
11. Пісні набожні і Коляди.
12. Календар церковний і Пасхалія.

Текст церковно-славянський заосмотрений численними объясненіями, при трудніших місцях подані переводи. Окремі части Богослуження поозначовані наголовками. Книга призначена для осіб ріжного стану, так для мужчин як і невіст, так для молодежи як і для старців; а цілю єї — помножене слави Божої, возвишене С. Церкви і людске спасене.

ЦІНА КНИЖКИ:

оправа в полотно англійске	85 зр.	оправа в шкіру з окутем і клямрою і зо-	
в півшкіру	1—	лотими берегами	170 зр.
в півшкіру з окутем і клямрою	120 "	в шкіру з золотим берегом	180 зр.
в шкіру	120 "	в аксамит з золоченнями	250—350 зр.
в шкіру з окутем і клямрою	140 "	в слоноу кість	250—350 зр.

При більших затребуваннях, почавши від 10 екземплярів відступає ся 20% рабату.

Набути можна в головнім складі Винкентія Кучабинського ул. Коперника, Львів.

1000 туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток
АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ
Львів, улица Галицка число 12.
Замавляючим 5.000 туток разом опаковане і відсилка franco.

За певну і добру льокацію
поруцаємо
4 1/2% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронови
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи товариства кредитового земского
4 1/2% листи Банку краєвого
5% облігації Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігації пропінацийні
і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточній-шім курсі деннім.
КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО
Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банковім.
(28) — ?

„ДНѢСТЕРЪ“
ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок ч. 10.
перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Пресв. Еп. Ординариати всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.
Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заклочені з першими Товариствами контрасекраційними подають „Днѣ-стеръ“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвишї суми.
Поліси „Днѣстра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.
На жите можна обезпечати ся через „Днѣ-стеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услівя і видає поліси і квіти в рускім язичі.
Товариство взаїмного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришенє зареєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опроцентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителєм реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок від-тягає ся десята часть на удїл.
Зголошенє о удїленє агенції в місцевостях де „Днѣстеръ“ не є заступлений, приймають ся.
(58—?)

Учитель
орган руского товариства педагогічн. двотиждєв-ник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірмен-ска ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

Книгарня
„Наукового Товариства імени Шевченка“
у Львові, ул. Академічна ч. 8.
продає сїдуючі книжки:

Корн. Устиянович. М. О. Раевский і російский панславизм	—80 зр.
Залуквич. Кістяки Гольбайна ч. 2.	—15 "
„Зеркало“ з року 1890 1891 і 1892 по	200 "
Бібліотека Батьківщини ч. II.	—20 "
Север. Задля сьвятої землі	—50 "
Вас. Чайченко. Твори ч. I. 80 кр., ч. II. 60 кр., ч. III.	—80 "
„Книга казок поезії часть II.	—60 "
„Під хмарним небом, поезії ч. I.	100 "
„Хома Макогін, убогий наймит	—15 "
„Робінзон	—20 "
„Олесь, Комар, Дума про княгиню, Грицько, Що страшнійше, по	—5 "
„Книга байок	—50 "
К. Т. Подолєнко. За громаду. Хроніка	—20 "
Записки товариства імени Шевченка ч. I.—IX. по	100 "
О. Кенан. Сибір ч. I. і II.	120 "
Г. Данилевський. Збігці в Новоросії	100 "
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 450 зр. без перес., з перес.	500 "
„Кобзар III. том, проза	200 "
„Кобзар для дїтий	—20 "
„Поезії ч. I. і II. по	—85 "
„Поезії ч. I. і II. по	—20 "
Мапа етнографічна України Русь	—20 "
Книга пісень Генрика Гейне, Лесї Українки Стависького	—80 "
Леся Українка. На крилах пісень	—60 "
М. Лисенко. Коза дерева, дитяча оперета Різдвяна ніч, опера	—80 "
Твори Трофіма Зінківського ч. I. і II. по	100 "
Еміль Золя. Мрія, повість	100 "
Еркман Шатріан. Пані Тереса, повість	—80 "
Вол. Короленко. Сліпий музика, повість	—60 "
О. Я. Кониський. Оповідання	—30 "
„Гришники	—20 "
„Т. Шевченко, вік парубочий	—20 "
„в академії	—20 "
„до арешту	—20 "
Юрій Еберс. Номо сум, повість	120 "
„Стефан Лаврентій	270 "
Евген. Гребінка. Чайковский, повість	—70 "
„Байки	—10 "
Ганна Кері. Замок Делі, повість	250 "
Всеволод Гаршин. Малірі, оповіданє	—10 "
М. Родзевичина. Девайтис, повість	100 "
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	—20 "
„З чужого поля	—20 "
„З півночі	—20 "
Фр. Равіта. Гетьман Мазепа	120 "
Вальтер Скот. Рішард львине серце, повість	120 "
Уманець і Сїлка. Словар російсько-український часть I. і II. по	250 "
Петро Люті. Рибак ісландський, повість	—60 "
Іван Безсторонний. Відношеня обрядові в всхїд-ній Галичині	—80 "
І. А. Гончаров. Обломов, повість	180 "
М. Загірня. „Жанна д' Арк, орлеанська дїва	—10 "
„Про Оврама жидовина і Хведора хри-стіянина	—10 "
Юрій Ост. Великий лім, повість	200 "
Володимир Навроцкий. Твори ч. I.	120 "
Вільгельміна Гілерн. Власними силами, повість	120 "
Ігнат Онішкевич. Руска бібліотека ч. III.	150 "
Федор Достоевський. Вина і кара, повість	400 "
Др. Кость Левицкий. Німецько-руський словарь пра-вничий	350 "
„Руска Правда, памятник	—50 "
староруский	—50 "
Юл. Стінде. Родина Бухгольців, повість	100 "
Кость Федьків. Квіточка	—20 "
Віночок	—20 "
Гордієнко. Картагенці і Римляни	—20 "
Забавки, менажерія, гостинець, зьвіринець, образки по	—10 "
Др. Л. Кельнер. Історія педагогії	—60 "
Др. Евг. Одеський. Право пропінаций	—50 "
Шевченко в 26 році жити, фотографія	—50 "
Г. Раймунд. Міщанске племя	120 "
Адам. Гроші а праця	320 "
Карль Дікенс. Новорічні давони	—60 "
Олівер Твіст	120 "
Мовр. Юкай. Новий дїдич	150 "
Бальзак. Батько Горіо	200 "
Альф. Додє. Фромонт молодший і Ріслер старший	180 "
Набоб	270 "
Мих. Вербицкий. Завіщанє Т. Шевченка, ноты	—50 "

РОБІТНЯ СТОЛЯРСКА
МИХАЙЛА ВАСИЛИЦІ
у Львові, улица Різницка ч. 13.
Виконує всілякі роботи столярскі а іменно: меблі, порталі, іконостаси церковні, лавкі шкіль-ні і церковні як також будовляні роботи при-ймає по уміркованих цінах.
З поважанєм
155 8—10 **М. ВАСИЛИЦЯ.**
Т. А. КАЛІЧЕК.
Робітня
убрань жіночих
у Львові, Ринок ч. 25.,
(I. поверх)
приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з гу-стом і елеганцією після найсвіжійших журналів.
З Друкарні В. А. Шийковського.